

P. S. SCIENCE & H. D. PATEL ARTS COLLEGE, KADI

Internal Examination

M. A. (SEM - II)

Sanskrit - 203

[Mark : 40

[8-30 to 10-00

21-3-2016]

વિરાટપર્વ - અ - 1 થી 23

1. નીચેના શ્લોકો અનુનાદ સહિત સમજાવો. (ગમે તે ત્રણ)

14

- (1) સભાસ્તારો ભવિષ્યામિ તસ્ય રાજો મહાત્મનઃ ।
કહ્નોનામ દ્વિજો ભૂત્વા મતાક્ષઃ પ્રિયદેવિતા ॥
- (2) ડષિત્વા પઞ્ચ વર્ષાણિ સહસ્ત્રાક્ષસ્ય વેશ્મનિ ।
દિવ્યાન્યસ્ત્રાણ્યવાપ્તાનિ દેવરુપેણ ભાસ્વતા ॥
- (3) સમર્થનાસુ સર્વાસુ હિતં ચ પ્રિયમેવ ચ ।
સંવર્ણત્તદેવાસ્ય પ્રિયાદપિ હિતં વદેત્ ॥
- (4) સુકન્યા નામ શાર્યાતી ભાર્ગવં ચ્યવનં વને ।
વલ્મીકભૂતં શામ્યન્તમન્વપદ્યત ભામિની ।
- (5) તથારુપા હિ સૈરન્ધ્રી ગન્ધર્વાશ્ચ મહાબલાઃ ।
પુંસામિષ્ટ્વ વિષયો મૈથુનાય ન સંશયઃ ॥
- (6) પરદારે ન તે બુદ્ધિર્જાતુ કાર્યા કથંચન ।
વિવજનં હ્યકાર્યાણામેતત્સુપુરુષવ્રતમ્ ॥

2. મહાભારતનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

14

ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

- (1) વિરાટપર્વ - શીર્ષક
- (2) કીચકવધપ્રસંગ
- (3) દ્રૌપદીનું પાત્રાલેખન
- (4) મહાભારતના સંસ્કરણો

3. નીચેનામાંથી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો.

12

- (1) મહાભારતના આરંભ વિષયક મતો કેટલા છે ? કયા કયા ?
- (2) મહાભારતના ટીકાકારો જણાવો.
- (3) મહાભારતની સમીક્ષિત આવૃત્તિ કોણે તૈયાર કરી ?
- (4) અર્જુને યુધિષ્ઠિરને જણાવેલા ગુપ્ત રાષ્ટ્રોના નામ જણાવો.
- (5) ઘૌમ્યમુનિની દષ્ટિએ રાજાના કોપ અને કૃપા કેવા હોય છે ?
- (6) અજ્ઞાતવાસ દરમ્યાન યુધિષ્ઠિરે કયું નામ ધારણ કર્યું હતું. તથા તેમનું કર્મ જણાવો.
- (7) સૈરન્ધ્રી શબ્દ સમજાવો.
- (8) ભીમ દ્રૌપદીને પતિને વફાદાર રહેનારી કેટલીક પૌરાણિક સ્ત્રીઓના નામ આપે છે. તેમાં કઈ કઈ સ્ત્રીઓનો ઉલ્લેખ કરે છે ?